

Име

Държавно лесничейство "Оряхово", административна принадлежност РУГ Берковица. Лесоустройствен проект 1996 година, ревизионен период 1983-1995.

Местонахождение

Държавно лесничейство "Оряхово" се намира в Северна България. На север граничи с държавната граница между България и Румъния - река Дунав, на изток с ДЛ "Плевен", на юг с ДЛ "Враца", а на запад с ДЛ "Лом" и ДЛ "Монтана".

Територията на ДЛ "Оряхово" се намира в област Монтана и обхваща землищата на следните общини:

Община гр. Оряхово, със следните населени места - гр.Оряхово и селата: Галово, Горни Вадин, Долни Вадин, Лесковец, Остров и Селановци.

Община с. Хайредин, със следните населени места: с. Хайредин, с. Ботево, с. Бързина, с. Рогозен, с. Манастирище и с. Михайлово.

Община гр. Мизия, със следните населени места - гр.Мизия и Сараево, и селата: Войводово, Крушовица, Липница, и Софрониево.

Община гр. Козлодуй, със следните населени места - гр.Козлодуй и селата: Бутан, Гложене, Крива бара и Хърлец.

Община гр. Кнежа, със следните населени места - гр.Кнежа и селата: Бреница, Еница и Лазарово.

Географско положение

Територията на лесничейството е разположена в Мизийска област - подобласт Северна България. По-големи комплекси гора има на островите Козлодуй, Лесковец (Есперанто), Език (Масата), в зоната "дига-бряг" на р. Дунав, около град Оряхово и по поречието на реките Огоста, Скът и Искър, между селата Лесковец - Галово - Остров - Горни и Долни Вадин. Има също така и много по-малки площи гори, разпръснати между работните земи.

Релеф

Релефът на ДЛ "Оряхово" представлява равнина със слабо изразен хълмист характер, като 28.6% от дървопроизводителната площ на стопанството е разположена в релефната форма - склон. Превишенията на територията на лесничейството са незначителни. Най-високата точка се намира западно от гр. Оряхово при 322 ССФ "и" – 223,5 м н.в. Най-ниската точка е в отдел № 70 "м" – 23,0 м н.в.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	1959,2	47,0
полегато (5-10)	724,6	17,4
наклонено (11-20)	1355,6	32,6
стръмно (21-30)	110,7	2,6
мн.стръмно (над 31)	15,4	0,4
Общо:	4165,5	100,0

Хидроложки условия

Хидроложките условия в района на ДЛ "Оряхово" са сравнително добри. Хидрографската мрежа се очертава от водосборите на реките Дунав, Огоста, Скът, Искър и някои суходолия, които се вливат в река Дунав.

Максималният месечен отток на река Дунав е през месец май и е свързан с пролетното прииждане на реката (черешови води). Високите пролетни води заливат островите в района на стопанството и речните тераси до дигите и създадените върху тях култури остават под водата, което от своя страна влошава растежните условия. През някои години заливанията се задържат до месец август. Високите води размиват и подриват бреговете и предизвикват срутвания. Построени са диги край Козлодуй, Гложене и Остров за защита на крайбрежните земи от високите Дунавски води, както и корекции на р.Огоста.

Геоложки строеж

Основните скали в района на ДЛ "Оряхово" са изключително седиментни. Те са представени от лъос - 70.1%, варовици - 22.1%, пясъци - 6.5%, глини - 1.0% и варовити пясъчници - 0.3% от дървопроизводителната площ. Цялата територия на стопанството попада в Дунавската плосконаслоена плоча. Моретата от Долна и Горна Креда на Мезозоя и на Тerciера от Неозоя са оставили дебели наслаги.

Климатични условия

Според класификационната схема на Събев и Станев "Климатични райони на България и техният климат" - 1963 година, както и по данни от "Климатичен справочник за Република България", територията на ДЛ "Оряхово" се намира в Европейско-континенталната умерена климатична област, Северна умерено-континентална климатична подобласт. Обхваща два климатични района, а именно:

- климатичен район на Крайдунавските низини
- климатичен район на Дунавската хълмиста равнина - подрайон запад

Според горскорастителното райониране лесничеството попада в Мизийска област - подобласт Северна България. Заема един пояс и два подпояса от него, а именно:

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.)

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

Климатичен район на Крайдунавските низини

Този район обхваща най-ниската част на Дунавската равнина, като южната му граница е на около 30-40 км от река Дунав. Откритостта на този район на север създава благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студените континентални въздушни маси, поради това зимата тук в сравнение с другите ниски части в страната е най-студена (гр.Кнежа), пролетта настъпва рано и е сравнително хладна, лятото е горещо, а есента е по-топла от пролетта. Средната месечна температура за януари е -2,2°C. Снежната покривка се задържа в порядъка на 93 дни. Характерни за пролетта са късните пролетни мразове. Вегетационният период е около 6-7 месеца. Резкият контраст между зимните и летните топлинни условия и режима на валежите характеризира климата в този район като подчертано континентален.

Климатичен район на Дунавската хълмиста равнина- подрайон запад

Обхваща равнинно-хълмистия терен с разчленени плата, падини и склонове на реките и суходолията. Зимните температурни условия не се отличават съществено от тези в предходния климатичен район, тъй като между двата района няма никаква климатична преграда. Средната януарска температура е около -2,1°C. Средната продължителност на снежната покривка е 112 дни. Пролетта настъпва също така сравнително рано. Пролетните мразове са често явление и тук те са особено опасни, защото се явяват и след започването на вегетационния период и нанасят значителни повреди главно на културите. Лятото е сравнително по-хладно, средната температура на въздуха през месец юли е около 20,2°C. Вегетационният период е около 6-6,5 месеца и като се изключат късните пролетни мразове, благоприятства развитие на горската растителност.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Метеорологични станции	Средна годишна минимална температура	Средна годишна максимална температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Оряхово	7,8	16,3	-24,9	39,7
Кнежа	5,0	16,6		

Таблица № 3
за количеството на валежите

Метеорологични станции	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Оряхово	501	VI	II, III

Почви

ДЛ "Оряхово" не се отличава с широко почвено разнообразие. Срещат се следните основни почвени типове: алувиални, алувиално-ливадни, ливадно-блатни, типични, излужени и карбонатни черноземи.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиални	1771,8	42,5
алувиално-ливадни	46,4	1,1
ливадно-блатни	192,1	4,6
типичен чернозем	320,0	7,7
излужен чернозем	252,0	6,1
карбонатен чернозем	1583,2	38,0
Всичко:	4165,5	100,0

Равнинният характер и малките наклони на водните течения не предполагат развитие на ерозионни процеси. Не стои така обаче въпроса със стръмния бряг на река Дунав при края на Хайрединския вал - границата с ДЛ "Лом"; участъка Оряхово-Лесковец и селата Горни и Долни Вадин. Там е в пълна сила действието на бреговете свлачища. Не са по-слаби и свлачищните процеси по поречията на реките Огоста при с. Софрониево и Скът при гр. Мизия. Ерозионните площи са както в нискостъблени и иглолистни гори, така и в гори за реконструкция и заемат 53,2 ха или 1,1% от общата площ на лесничеството.

Растителност

Територията на държавното лесничеството е разположена в Мизийската горскорастителна област (М), в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.) и обхваща два подпояса - подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.) и подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.). Общият облик на горите в района на лесничеството се дава както от тополовите и върбови, така и от акациевите насаждения и култури. Най-разпространените дървесни видове са летен дъб, бряст, цер, орех, сребролистна липа и полски ясен. В резултат на извършената залесителна дейност са създадени култури на площ от 1773,3 ха.

М-I-1 – Подпояс на заливните и крайречни гори

В този подпояс попадат 2017,5 ха или 48,4% от дървопроизводителната площ на лесничеството. Растителността е представена от чисти и смесени насаждения от бяла върба, тритичинкова върба и бяла топола, летен дъб и акация. Създадени са чисти култури от бяла върба и клонови тополи - Бахелиери, И-214, Регенерата, И-45/51, Агате, Бианко Ломелина, И-СВ-7, Мелене Карло, Р-16, Вернирубенс, Велтхаймайпапел, смесени широколистни насаждения от черна топола, И-214 и акация, смесени широколистни култури от бяла върба с участие на бяла топола, чисти култури от черница, орех. На ерозирани терени са създадени култури от акация и айлант.

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори

В този подпояс попадат 2148 ха или 51,6% от дървопроизводителната площ на лесничеството. Понастоящем растителността е представена от чисти и смесени широколистни насаждения от акация, летен дъб, софора, гледичия, сребролистна липа и Регенерата, чисти и смесени широколистно-иглолистни и смесени широколистни насаждения от летен дъб, цер, бряст, сребролистна липа, космат дъб, черен бор. Създадени са чисти култури от орех, акация, Бахелиери, И-214, Вернирубенс, черница, черен бор, полски ясен, чисти и смесени иглолистно-широколистни, смесени широколистно-иглолистни и смесени широколистни култури с участие на черен бор, летен дъб, орех и акация.

На ерозиранни терени са се развили от чисти и смесени широколистно-иглолистни насаждения от акация и черен бор, както и смесени широколистни насаждения от бряст, културите са чисти и смесени иглолистно-широколистни от черен бор и акация.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Черен бор	21,2	0,6	2,8	0,1
Червен дъб	-	-	1,9	0,1
Зимен дъб	0,6	-	3,2	0,1
Летен дъб	41,3	1,2	116,9	3,3
Благун	4,3	0,1	3,3	0,1
Цер	34,5	1,0	58,5	1,7
Бряст	39,8	1,1	28,1	0,8
Явор	1,2	-	1,2	-
Бреза	1,3	-	0,3	-
Мъждрян	4,8	0,1	1,0	-
Орех	113,8	3,2	72,2	2,1
Акация	1597,5	45,6	1307,0	37,2
Космат дъб	3,3	0,1	-	-
Келяв габър				
Айлант	11,6	0,3	24,2	0,7
Полски бряст	4,5	0,1	3,9	0,1
Бяла върба	217,7	6,2	66,2	1,9
Тритичинкова върба	10,7	0,3	-	-
Гледичия	46,3	1,3	155,5	4,4
Джанка	2,8	0,1	2,8	0,1
Конски кестен	2,6	0,1	2,4	0,1
Клен	7,4	0,2	1,8	0,1
Полски клен	0,8	-	0,8	-
Дребнолистна липа	6,7	0,2	7,2	0,2
Сребролистна липа	26,5	0,8	181,1	5,2
Мекиш	0,3	-	23,5	0,7
Софора	14,6	0,4	18,8	0,5
Череша	3,4	0,1	-	-
Черница	9,8	0,3	8,7	0,2
Чинар	1,1	-	1,2	-
Западен чинар	0,6	-	0,6	-
Шестил	0,2	-	0,2	-
Планински ясен	2,7	0,1	2,7	0,1
Полски ясен	20,9	0,6	28,8	0,8
тп Vachelieri	80,5	2,3	38,2	1,1
тп I-214	474,2	13,6	382,9	10,9
тп I-37/61	-	-	8,4	0,2
тп I-45/51	158,6	4,5	233,6	6,7
тп Regenerata	61,5	1,8	-	-
тп Agathe	25,2	0,7	57,2	1,6
тп Bianco Lomelina	69,9	2,0	210,6	6,0
тп СВ-7	34,3	1,0	4,3	0,1
тп Mellene Carlo	2,0	0,1	9,3	0,3
тп R-16 Robusta	1,4	-	80,7	2,3
тп Vernirubens	312,6	8,9	152,7	4,4
тп Weltheimeirapel	18,2	0,5	7,8	0,2
Бяла топола	9,9	0,3	-	-
Пирамидална топола	0,6	-	-	-
Черна топола	5,7	0,2	1,4	-
Врб S.Bg-2/64	-	-	105,8	3,1
Врб S. R-202	-	-	5,6	0,2
Врб S. R-204	-	-	13,7	0,4
Каталпа	0,8	-	0,8	-
тп Guardi	-	-	33,9	1,0
тп Luiza Avanzo	-	-	33,6	0,9
ВСИЧКО	3510,5	100,0	3507,3	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на ДЛ "Оряхово" е 4509,0 ха, в това число 68,6 ха горски пасища. Заедно с предоставените от горския фонд площи в размер на 545,3 ха., общата площ на горският фонд е 5054,3 ха.

В района на лесничейството има 1932,3 ха гори на селскостопански организации, от които 545,3 ха са на предоставени от горския фонд земи (ПГФ) и 1217,4 ха са създадени на собствени земи (ССФ), както и изключени, неусвоени и неустроени - 169,6 ха (ИЗКЛ.). За тях са изготвени отделни лесоустройствени проекти.

Общо дървопроизводителната площ на стопанството е 4165,5 ха, което е 93,8% от общата му площ. Недървопроизводителната горска площ е 274,9 ха, или 6,2% от общата площ.

Таблица № 6

Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	3510,5	79,1
Незалесена дървопроизводителна площ	655,0	14,7
Недървопроизводителна площ	274,9	6,2
Горски пасища	68,6	-
ОБЩО:	4509,0	100,0

Таблица № 7

Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	23,3 / 20,1	0,5 / 0,6
Широколистни високостъблени	2305,4 / 1618,8	51,1 / 46,1
За реконструкция	170,1 / 101,6	3,8 / 2,9
Издънкове за прерастване	-	-
Издънкове за превръщане	172,5 / 92,9	3,8 / 2,6
Нискостъблени	1837,7 / 1677,1	40,8 / 47,8
ВСИЧКО:	4509,0 / 3510,5	100,0 / 100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8

Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	20,7	17,9	2391,5	1940,3	2412,2	1958,2
Защитни	2,2	2,2	1995,1	1528,0	1997,3	1530,2
Рекреационни	-	-	20,5	14,4	20,5	14,4
Защитени	0,4	-	10,0	7,7	10,4	7,7
Други	-	-	-	-	-	-
Общо ЗРЗТ	2,6	2,2	2025,6	1550,1	2028,2	1552,3
Общо ДСФ+ЗРЗТ	23,3	20,1	4417,1	3490,4	4440,4	3510,5
Горски пасища	-	-	68,6	-	68,6	-
ОБЩО	23,3	20,1	4485,7	3490,4	4509,0	3510,5

В лесоустройствения проект от 1983 година е предвидено общо ползване в размер на 632540 куб.м или 48657 куб.м средно годишно за периода от 1983 до 1995 година. През ревизионния период са отсечени общо 278561 куб.м или средногодишно ползване в размер 21428 куб.м (44% от предвиденото). От главни сечи са добити общо 272190 куб.м или 43,8% от предвиденото, а от отгледни и санитарни сечи 6371 куб.м или 56,0% от предвиденото по ЛУП. Съгласно настоящият лесоустройствен проект общия размер на ползването от дървесина за десетилетието (1996-2005) с клони е 250870 куб.м или средно годишно 25090 куб.м

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на горите в района на стопанството е сравнително добро. Продължителната суша през ревизионния период е главната причина за масово съхнене на акацията и черния бор. Сухите дървета от своя страна стават естествен развъдник за всякакви насекоми и гъбни вредители. Установиха се и повреди от паша на много места. Съхненето е главна причина за увеличеното ползване от санитарни сечи. Засилено съхнене се наблюдава и при ореховите култури. Основна причина за това е късния пролетен мраз през 1993 год.

От насекомните вредители най-много повреди нанасят и то основно в разсадниците: тополов листояд, цвеклов хоботник, тополова стъклянка и тополов сечко, както и дъбова листоврътка в горите. Положени са усилия за предпазване от повреди от паша, но в това отношение успехите не са големи, особено що се отнася до опазване на подраста.

Странични ползвания

Таблица № 10
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1983-1995) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1996-2005) средногодишно
Паша - площ	хектари	755	755	1119,5
Едър добитък	брой	546	546	644
Дребен добитък	брой	3197	3197	5088
Сено	тона	15	16,2	7
Горски плодове: орехи	тона	1,5	2	1
шипки		-	1	0,500
Билки – липов цвят	тона	-	0,700	0,300
Силаж	тона	-	81,5	10
Царевица	тона	-	32	15
Дини	тона	-	4,700	2
Картофи	тона	-	2	1

Лечебни растения

Няма данни.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Няма данни за растенията.

Защитени животински видове: таралеж, прилепи, видра, къдроглав пеликан, голям и малък корморан, лопатар, голяма и малка белочела гъска, червеногуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница, малка рибарка, дневни и нощни грабливи птици, костенурки, зелен гушер, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гушер.

Лов и риболов

На територията на ДЛ "Оряхово" няма държавни ловни райони. Горската площ е предоставена за стопанисване в ловостопанско отношение на ловнорибарските дружинки от ЛРД "Оряхово" и "Кнежа". Всяка дружинка има ловоустройствен проект за стопанисваната от нея площ.

Съгласно зоогеографското райониране на страната територията на ДЛ "Оряхово" попада в Дунавския район на северната зоогеографска област, а съгласно ловностопанското райониране в средния район на областта на Дунавската равнина.

Фауна – видов състав:

Клас	Разред	Видове
Бозайници	Чифтокопитни	сърна, муфлон, дива свиня
	Зайцеподобни	заек
	Гризачи	катерица, обикновено горска мишка, полска мишка, сив плъх, воден плъх
	Насекомоядни	таралеж, къртица
	Прилепи	остроух нощник, дългопръст нощник
	Хищници	чакал, лисица, дива котка, язовец, белка, видра
Птици	Кокошеви	фазан, яребица, пъдпъдък
	Гълъбови	гривяк, гургулица, гугутка
	Пеликанови	къдроглав пеликан, голям и малък корморан
	Щъркелови	лопатар
	Гъскови	зеленоглавка, зимно и лятно бърне; мигранти – голяма и малка белочела гъска, червеногуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница
	Дъждосвирцови	малка рибарка
	Дневни грабливи	обикновен мишелов, голям и малък ястреб, белошипа и черношипа ветрушка, орел рибар, малък креслив орел
	Нощни грабливи	горска улулица, забулена сова, кукумявка
Влечуги	Костенурки	шипобедрена и шипоопашата костенурка
	Люспести	зелен гуцър, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гуцър
Риби	Есетрови	моруна, есетра, чига, виза, пъструга
	Селдови	дунавска скумрия (карагъоз), малка дунавска скумрия (харип, блеч), дунавска пъстърва
	Щукови	обикновена щука
	Шаранови	див шаран, шаран, каракуда, толстолоб, платика, червеноперка, бабушка, распер, уклея, бяла мряна, морунаш, сом, гулеш, щипок
	Трескови	михалца
	Костурови	бяла риба, бибан, обикновен костур, попчета, слънчева риба

Защитени територии

На територията на ДЛ "Оряхово" се намират следните защитени природни територии:
Историческо място "Козлодуйски бряг", обявено със заповед № 913 / 08.04.1972 год. на МГОПС с обща площ 10.0 ха, от която 9.2 ха залесена и 0.8 ха незалесена.

Историческо място "Камъка", обявено със заповед № 103 / 14.02.1980 год. на КОПС при МС с обща незалесена площ 0.4 ха.

Природни забележителности, обявени със заповед № 1301 / 05.05.1974 г. на МГПП са обявени за природни забележителности 5 броя вековни дървета, от които само един вековен летен дъб е в горския фонд.